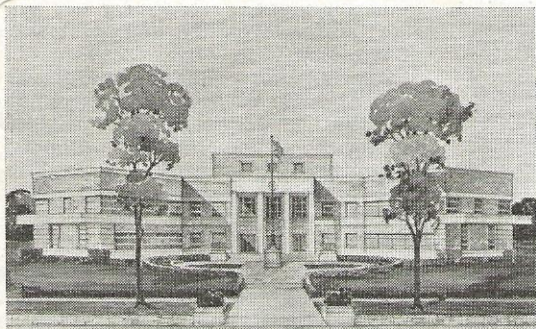
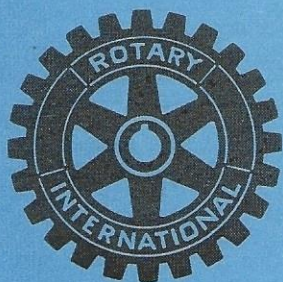

ROTARY NORDEN

PLAN TIL ROTARY INTERNATIONALS NYE
HOVEDKVARTER I EVANSTON,
ILLINOIS, U. S. A.

Omkostningerne er anslået til 750.000 dollars,
og bygningen skal være færdig 1. oktober 1954.
Pastpræsident Frank E. Spain er formand for
R.I.-hovedkvarter-komiteen.

SEPTEMBER 1952 - NR.

8

Lorenzo de Aber, som er nyheds-korrespondent til 30 aviser og blade, og som fik til opgave at følge Rotarys 1952 convention og skildre forløbet til sine blade, siger bl. a.: Under Rotarys convention i Mexico City har I rotaryanere som organisation betragtet båret jer således ad, at det har været til ære for os nord-amerikanere, som bor fast her. Jeg er ikke selv rotaryaner, men skulle for mine blade referere convention og måtte jo give udtryk for min overbevisning om, at I rotaryanere kun bragte venskab og kultur med jer, hvor I færdedes. Jeg iagttog ingen slags uenighed, ingen løssluppen adfærd, og jeg hørte absolut ingensomhelst klager over nogen- somhelst rotaryaners opførsel. I hele min lange erfaring som avismand har jeg aldrig før set en flok mennesker på ca. 8.000 mand, hvor man måtte sige, at hver eneste een måtte klassificeres som kultiveret, men jeg ved nu, at noget sådant virkelig lader sig gøre. I rotaryanere aner næppe, hvad noget sådant betyder i et land som Mexico for os, som er indvandret her fra Nordamerika. Det betyder simpelthen, at vi nu ved, at vi kan stå over for vore sydamerikanske venner med den forvisning, at de nu er overbevist om, at vi fremmede er kultiverede og stammer fra en kultiveret nation. Vi ved nu, og de ved det, at når andre store forsamlinger holder deres kongresser her og holder deres drikkegilder og bagefter færdes skrigende på gader og stræder som vilde, da kan vi ikke efter rotaryanernes fint kultiverede adfærd regne sådanne for kultiverede mennesker, for rotary har vist os, at virkelig kultiverede mennesker fra U.S.A. og andre civiliserede nationer hører til sådanne klubber og foreninger, som med værdighed kan repræsentere vore nationer blandt andre folk. Derfor ønsker vi af den amerikanske koloni fra dybet af vore hjerter at takke jer. I gjorde os ære. Kom igen og besøg os. Vi trænger hårdt til sådanne ambassadører for god vilje og tjenersind mellem mennesker.

International Rotarys nye præsident H. J. Brunner, fra California, er for tiden sammen med sin frue på besøg hos rotaryklubber i den vestlige del af U.S.A. og i Canada.

24. juni var der 7563 klubber med ca. 360.000 medlemmer. Nye og genoptagne klubber siden i juli 1951 er ialt 234.

Både i Sverige, Danmark og Thailand har kongelige personer været medlemmer af Rotary. For nylig deltog kong Paul af Grækenland i et rotarymøde i Athen klubben. Kongen mødte i admiraluniform. Mødet

holdtes på terrassen i søofficerernes klub. De 128 rotaryanere lyttede med stor opmærksomhed til kongens tale og ledsagede efter mødet kongen ned ad trapperne til hovedindgangen.

I The Rotaryan for august findes portrætterne af de 72 rotaryanere, som i 15 år i træk (og for et pars vedkommende endog i mere end 15 år) har kunnet præstere 100% møde. I samme nummer findes billederne af 23 fædre, som tilsammen har 26 sønner, der alle er medlemmer af den samme rotaryklub i Memphis, Tennessee, U.S.A.

Fra NORDENS Arbejdsmark

Repræsentanter for foreningerne Nordens hovedstyrelser mødes een gang om året til et fælles delegeretmøde. Disse drøftelser betegner ofte vigtige mærkepæle for de nordiske bestræbelser, og det møde, som i august i år fandt sted på den danske forening Nordens gamle gård Hindsgavl ved Lillebælt, vil også komme til at sætte skel.

Foreningerne Norden kan glæde sig ved medbør i deres virke for tiden. Navnlig hilste man med stor glæde oprettelsen af Det nordiske Råd og udtalte sin forventning om, at det vil gøre en betydningsfuld indsats for at fremme det nordiske samarbejde.

Lige siden krigen har foreningerne Norden med stigende skarphed krævet pastvangen ophævet og påvist, hvor unyttig, skadelig og overflødigt bekostelig paskravet har været. Nu er pastvangen ophævet, og foreningerne Norden udtalte naturligvis deres tilfredshed hermed. Men de fastslog udtrykkeligt, at herved kan man ikke blive stående. Man må videre frem mod fuld frihed for rejselivet i Norden.

I en resolution stillede foreningerne derfor en række nye krav:

- 1) som almindeligt princip må der skabes fri passage for rejsegods mellem de nordiske lande, d.v.s. toldeftersynet må afskaffes
- 2) alle valutarestriktioner i det nordiske rejsesamkvem maa fjernes
- 3) en fuld nordisk pasunion bør gennemføres ved, at al kontrol med de rejsende henlægges til de nordiske landes ydergrænser
- 4) alle bestemmelser om arbejds- og opholdstilladelse for nordiske borgere må væk
- 5) den absurde regel ophæves, som kræver anmeldelse til politiet af nordiske gæster, som overnatter blot een eneste nat i et privat hjem.

Lige siden krigen har foreningerne Norden virket for udvidet økonomisk

samarbejde mellem de nordiske lande. „Norden“ finder imidlertid — og med fuld ret — at der ikke fra myndighedernes side arbejdes med tilstrækkelig kraft på at tilvejebringe dette samarbejde. Delegeretmødet besluttede derfor at rette en energisk henstilling til regeringerne om at sætte tempoet op.

Mens vi tøver her i Norden, er andre lande virksomme nok med at samle deres økonomiske kræfter til endnu større slagkraft og effektivitet. Foreningerne Norden pegede udtrykkeligt på den stærke udvikling mod økonomisk fællesskab i det øvrige Europa som yderligere begrundelse for sin henvendelse.

I fjor rejste „Norden“ kravet om nordisk næringsfrihed og opfordrede regeringerne til allerede den gang at udpege en fælles expertkommission til at udrede spørgsmålet. Nu opmuntrede man myndighederne til at sætte fart i undersøgelserne og præciserede endnu en gang, hvad man ønsker:

Næringsrettigheder og autorisationer og examiner af enhver art, som er gyldige i eet land, bør give deres indehavere retsstilling i de andre nordiske lande på lige fod med disse landes egne statsborgere. Det er det klare og enkle princip fra de nordiske socialpolitiske gensidighedsaftaler, som „Norden“ nu ønsker overført på næringsrettighederne og examinerne.

I denne sag kan „Norden“ glæde sig ved ivrig tilslutning fra de nordiske håndværksorganisationer, der ligesom fagforeningerne er varme tilhængere af et fælles nordisk arbejdsmarked. Det er ikke tænkeligt, at indehavere af embedsexaminer o. l. skulle indtage et mere snævert standpunkt end håndværkere og arbejdere.

De nordiske samfærdselsproblemer ligger naturligvis indenfor „Norden“'s interessekreds. Delegeretmødet pegede derfor på, at det har stor betydning for de nordiske lande at fremme de mest rationelle trafikforbindelser mellem Norden og det øvrige Europa, eventuelt ved oprettelse af nye linier.

Foreningerne Norden besluttede også at rejse et helt nyt spørgsmål af praktisk betydning for nordisk næringsliv. Man opfordrede nemlig regeringerne til at skabe en nordisk post- og telegrafunion med fuld gennemførelse af enhedstaxter for hele Norden.

Alle disse spørgsmål, foreningerne Norden peger på og foreslår løst, kan ikke blive til virkelighed, uden at der stilles en folkevilje bag dem. Det er „Norden“'s opgave at skabe denne folkevilje ved oplysning. Derfor opfordrer foreningen Norden alle nordisk interesserede medborgere til at slutte op i dens rækker for at give dens bestræbelser slagkraft.

Og derfor tilbyder „Norden“ alle interesserede foreninger talere, som er parate til at gøre rede for disse spørgsmål. Ikke mindst håber „Norden“ på et samarbejde med Rotary om alle disse praktiske problemer.

ROTARYS ETISKE MOTIV

OG SAMFUNDSFORHOLDENE

Utdrag av past guvernør Reidar Brekkes foredrag i Trondheim

Past guvernør Reidar Brekke har holdt et foredrag i Trondheim Rotaryklub, som vi mener bør nå flest rotarianere. Vi gjengir et utdrag av det.

Da den første Rotaryklub ble stiftet av Paul Harris i 1905, var det eneste karakteristiske trekk, som skilte den fra klubber i sin alminnelighet, dette, at der kun skulle være et medlem fra hver bransje eller hvert yrke.

Da Fredrich Sheldon 6 år senere på konvensjonen i Portland Oregon lanserte slagordet „He profits most who serves best“ tilkjennegis utad for første gang et etisk motiv for klubbens virke. Fra Paul Harris selv har jeg fått opplyst, at hans motiv for stiftelse av den første Rotaryklub var etisk. Han følte det som et kall å arbeide for forståelse og fordragslighet mellom nærlingslivets menn. Hans idé, at der kun skulle være et medlem fra hvert yrke, bekrefter dette. Selv sa han, at forholdene i 1905 i Chicago ingenlunde lå til rette for stiftelse av en klubb med etiske formål. Det måtte beredes jordbunn for en slik klubb, og det er det, som skjer i Rotarybevegelsens første 6 år. Fra 1911 til i dag har Rotarys etiske motiv vært gjenstand for mange redaksjonelle endringer, men grunntanken er forblitt uendret. Et menneskes hensyn og offervilje like overfor hans neste søkes fremmet ved personlig bekjentskap og programmessig vennskap mellom mennesker.

Med dette etiske motiv som grunnlag spredte Rotarybevegelsen seg over verden og slo røtter i alle lande, hvor samfunnsforholdene tillot det. Hvor det gjelder forholdet mellom Rotarys etiske motiv og samfunnsforholdene, tror jeg, det kan være av interesse etter ca. 47 års forløp å forsøke seg på en vurdering. De samfunnsforhold, som påtvang Paul Harris hans kall kjenner vi. Det var en hensynsløs økonomisk kamp av alle mot alle. Denne kampen utfoldet seg

under et liberalistisk samfunnsystem uten noen begrensning eller regulering av den enkeltes handlefrihet på det økonomiske område. Der var fritt slag for den dyktige og hensynsløse.

I næringslivet var etiske motiver et fremmed begrep. Det utfoldet seg uten egen indre kontroll og uten samfunnets kontroll.

Da Paul Harris besøkte Oslo i 1933, var det den sociale forsyng, den kommunale boligbygning etc., som imponerte ham mest. Han hadde vanskelig for å tro, hva han så og hørte. Da jeg året etter besøkte ham i Chicago, forstod jeg ham. Der var 13 millioner arbeidsløse i Amerika det år, og titusener av mennesker bodde i filletelter og pianokasser utenfor Chicago.

Vi passerte dem på jernbanereisen fra Rotary Internationals kontor til Paul Harris hjem utenfor Chicago. Amerikansk Rotary og norsk Rotary befant seg i høyst forskjellig miljø. Der borte var det ubegrenset behov for sosiale tiltak — hos oss var alle-rede de fleste sosiale oppgaver under samfunnets administrasjon. Der borte var næringslivet endda praktisk talt uberørt av kontroll. Hos oss var både den indre kontroll ved næringslivets egne organer og den offentlige kontroll sterkt utbygget.

At Rotarys etiske motiv kan inspirere amerikanerne, som daglig opplever behovet for en høyere social levestandard, er forståelig. At Rotary også vinner tilslutning i lande, hvor man er kommet langt videre i sosial henseende, er vanskeligere å forstå. Det er imidlertid et faktum, at Rotary med sitt etiske motiv og sine etiske formål har fått en like stor tilslutning der, hvor den sosiale utbygning er kommet betydelig lenger enn i Amerika. Det er neppe tvil om, at det var selve grunnmotivet i Rotary — dets serviceideal — som spredte Rotary over verden uanset

En sammenligning mellom forholdene da Rotary ble stiftet og situasjonen i dag

miljø og forhåndenværende sosiale forhold.

Det viste seg, at vår tids mennesker lot seg inspirere av Rotarys service-ideal presentert i Rotarys egenartede innramning. Programmessig vennskap — begrenset samvær — fritakelse for konkurrenters nærvær.

Denne inspirerende evne forble uberørt av forskjell i miljø, men hvor klubbene og de enkelte Rotarianere stilles overfor Rotarys 4 formål, kan det ikke unngås, at miljø og sosiale forhold får innflytelse. Hvilket bidrag yter vår klubb og hver enkelt av oss til fremme av Rotarys 4 formål. Klubb-service yter vi ved å møtes en gang i uken i godt vennskap. Det er den vesentligste av alle forutsetninger for klubb-service, men dermed er ikke formålet helt tilgodesett. Hensikten er, at dette gode vennskap skal føre til ønsket om og viljen til innbyrdes tjeneste. Den enkelte Rotarianer skal mobiliseres til en viss ytelse. Det skjer også i nye Rotaryklubber. Man redegjør for sitt yrke og bibringer hverandre en oversikt over det profesjonelle liv på stedet. Det er et betydelig aktivum i en Rotaryklub. I eldre klubber har dette lett for å ebbe ut, og følgen blir da, at man istedetfor selv å tjene lar seg betjene av fremmede foredragsholdere. Man kan utvilsomt derved få en hyggelig stund og også tilføres opplysninger av verdi, men man glir ut av den rammen som er lagt omkring klubb-service. Man fratrar den enkelte Rotarianer muligheten av å øve seg i service. Jo større uvilje den enkelte Rotarianer føler mot å underholde sin klubb jo mere trenger han den assistens, som hans Rotaryklubb byr ham til å overvinne denne uvilje. Hvis yrkesforedragene ebber ut, står jegforedragene og hobbyforedragene åpne. Vi er vanligvis ikke så redde for uoppfordret å snakke om oss selv til hverdags. — Rotary oppfordrer oss til det.

Jeg tror det ville øke vår klubbs verdi som Rotaryklubb, om vi i større grad fulgte denne oppfordring. Hvor det gjelder yrkestjeneste, må vi ha for øye, at vi representerer Rotary i vårt yrke — ikke vårt yrke i Rotary. Betjener en Rotarianer seg av den adgang Rotary gir ham til klubb-service, vil den dag komme, da han ikke alene kan, men også vil yte yrkestjeneste. Det samme er tilfelle med samfunnstjeneste og internasjonal tjeneste. Den, som har lært å føle glede ved å yte service, vil finne muligheter over alt.

Vi lever i dag i et samfunn, hvor der ikke lenger spørres etter den enkelte frie vilje til service. Under parolerne „økonomisk demokrati“ og „Utjamning“ har det parlamentariske flertall hos oss tatt skjeen i sin egen hånd og utmåler med den service, som den enkelte borger skal yte sine medmennesker. Den ideelle fellesskapsfølelse mellom mennesker, som en gang gav seg uttrykk i ordene „Hva der er mitt er ditt“, er endret til et massekrav, hvor ordene omstilles noget slik, at det nå heter „Hva der er ditt er mitt“. Rotary rekrutteres fra det lag i vårt samfunn, som der skal taes noe i fra. Det er derfor rimelig, at der gjør seg noe blandede følelser gjeldende hos en Rotarianer, når han stilles overfor vort 3dje formål: Samfunnstjeneste. Skal vi være ærlig, må vi vel innrømme, at ingen av oss frivillig ville ha ytet den økonomiske Community Service, som vi i dag avkreves gjennom skatter og ved begrensning av våre muligheter til økonomisk vinning. Vi står overfor en utvikling, som yterligere vil regulere og begrense vår økonomiske frihet og utvilsomt påføre oss en øket økonomisk Community Service. Det kan synes som om våre idealer blir praktisert av andre, og at vi selv er blitt ofre for dem. Service above self sier vi. Ja — sier de andre — det bliver en realitet når du betaler mere i skatt enn du bruker selv. Det var ikke akkurat slik vi hadde tenkt oss vårt stolte slagord definert og praktisert. Vi hadde forespeilt oss rollen som de nådige og glade givere og ble tildelt den presedede citrons rolle. Det er ikke så greit, når idealer og realiteter blandes på en så ubekvem måte. Hva har vi Rotarianere i vår vurdering å stille opp mot denne utvikling uten å gli over i politiske betraktninger. Det er Rotarys idealer — med vårt eget land — vårt eget folk — m. a. o. vårt

OLYMPIA-MINNEN ÄNNU EN GÅNG - OLYMPIAMUISTOJA

Fjärran gäster på Tölö-klubbens möte den 31 juli. I första raden från höger sitter rot. da Costa från Brasilien, pres. Eino Parikka och rot. Paul Hyen från Pusan, Korea. Övriga gäster från Sverige, England, Frankrike och U. S. A. Tölön Rotaryklubilla oli kaukaisia vieraita kokouksessaan 31.7.: 1. rivissä oikealta rot. da Costa Brasiliaasta, pres. Eino Parikka ja rot. Paul Hyen Pusanin RK:sta Koreasta. Muita vieraita Ruotsista, Englannista, Ranskasta ja USA:sta.

eget miljø som bakgrunn — min vurdering gjelder.

Er den inspirerende evne i Rotarys idealer — i våre slagord — og i våre etiske formål — uberørt av de forandringer, som har funnet sted og finner sted i vårt miljø? Eller er idealene devaluert? Jeg vil søke et svar på disse spørsmål ved å stille den øyeblikkelige situasjon — det spesielle — opp mot det generelle som bakgrunn. Pessimisten Schopenhauer sa en gang: „Alle tiders vise har alltid sagt det samme og dårerne d. v. s. alle tiders overveldende majoritet har alltid gjort det samme — nemlig det stikk motsatte — slik vil det også være i fremtiden“.

Voltaire sa: „Vi forlater denne verden, like tåpelig og ond, som vi fant den ved vår ankomst“.

Dette er nok vise ord av megen sannhet. Mange av oss, som lever i dag, kunne kanskje endog fristes til å forsterke Voltaires ord og si, at vi forlater denne verden enda tåpeligere og enda ondere, enn vi fant den ved vår ankomst. Men slike uttalelser er utenkelige uten en bakgrunn — uten en forestilling om gode mennesker og en god verden, og det var nettopp disse forestillinger, som skapte Rotary, og som holder det vedlike. Der fins overhovedet intet miljø, som utelukker det enkelte menneske fra muligheten av å yte tjeneste. Måten hvorpå det skjer kan variere med miljøet, men det enkelte menneskes evne og vilje til og glede ved å yte tjeneste er upåvirkelig av miljø. Det var Rotarys grunnmotiv og er

det fremdeles, uten at der har gjort seg noen som helst innflasjon gjeldende.

Rotarys idealer har beholdt sin inspirerende evne ikke bare generelt, men også spesielt i vårt eget miljø. Beviset for det ligger i det stadig økende antall norske Rotaryklubber og den ånd, som møter en gammel Rotarianer i disse nye klubbene, gir ham noe å tenke på.

På vårt siste møte takket vår nyalgte president for den tillit, som var vist ham, og han satte sin lit til den assistanse, han gjorde regning på fra eldre og mere erfarne Rotarianeres side. Nyalgte guvernører har ofte henvendt seg til sine forgjengere og utbedt seg deres assistanse bl. a. som foredragsholdere på de store Rotarymøter.

Dette er visselig ganske nærliggende og naturlig, og hvor det gjelder rent administrative spørsmål, er det neppe noe å innvende mot det. Men hvor det gjelder Rotarys hovedformål: Inspirasjon til tjeneste — tror jeg det er galt. Det Rotasjonsprinsipp, som har gitt Rotary dets navn, blir brudt, hvis de eldre og erfarne blir gjengangere. Rotarys idealer er de samme — det er Rotarys idé, at nye mennesker skal stilles overfor dem hvert år — inspireres av dem — og selv tolke dem. Vi eldre og erfarne fikk en gang den gaven av Rotary — den tilkommer nå andre.

Ut fra mitt eget syn burde jeg i dag som gjenganger ha snakket om noe ganske annet, men jeg håper på klubbens tilgivelse.

President- och sekreterarmötet i Valkeakoski

Distrikt 76 - 30.-31. august 1952

Governor Mikko Nordqvist hade valt Valkeakoski köping som plats för president- och sekreterarmötet i Finlands Västra Rotarydistrikt. Det var klokt gjort, ty Valkeakoski är ett samhälle som man borde känna. Beläget där Mallasvesi och Vanajavesi mötas, bjuder detta med amerikansk fart växande industrisamhälle besökaren på gammalt och nytt i naturskön inramning. Vid forsén (Valkeakoski = Vita forsén) har sedan urminnes tider funnits en kvarnby, där bönderna från hela sjödistriktet malade sin spannmål. Valkeakoski kanal blev färdig 1869, och träsliperiet och pappersbruket 4 år senare på en holme, Myllysaari, mitt i forsén. Det var början till Valkeakoski industrisamhälle av i dag med dess omkring 4.000 arbetare och 13.000 invånare.

Valkeakoski Rotaryklubb hade skött utmärkt om arrangemangen för assemblyn, trots sin ungdom (3 år), eller kanhända tack vare den. Distriktets alla klubbar utom två var representerade, inalles 70 rotarianer, och utom ordföranden för det hela, guvernör Mikko, hedrade grannen, guvernör Manne Nurmia (D.77) mötet med sin närvaro. Antalet past guvernörers var fyra: Toivo Jääskeläinen, Oscar Sumelius, Arvid Ohlsson och Paavo Waris. Fru Ingeborg Lindström, Finlands Rotarykansli, representerade det svaga könet, och teologi doktor Sigfrid Sirenus var inbjuden föredragshållare.

Lördagen samlades man på rest. Koitto, där efter morgonkaffet pres. Heikki Mäkinen hälsade alla välkomna till Valkeakoski. Rot. Kaino Dahl kåserade om ortens historia och utveckling, varefter sightseeing följde. Assemblyn började efter lunchen kl 14 med guvernör Mikkos öppningstal och skildring av kongressen i Mexico City. Redan efter hans inledande satser fick man en känsla av, att på detta möte kommer vi att ha det tryckt. Så blev det också. Rot. Paavo Koskenkari (Toijala) fick därefter ordet och berättade vidlyftigt och trevligt om sin långa resa till USA, där han besökt ett tjugotal klubbar och kongressen i Mexico City.

Past guvernör Paavo Waris refererade klubbtjänsten och inom den när-

mare inualet av nya medlemmar, behovet av en klassifikationskarta, och „Public relations“. Kanhända var Paavo en smula aggressiv, men desto livligare blev den därpå följande diskussionen.

Governor Manne, pappa till vår utmärkta Rotary Handbok, förklarade, varför och huru, huru och på vad sätt klubbarna skall justera sina stadgar.

Governor Mikko läste därefter rot. Matti Mustonens (Björneborg) referat „Vården av psykiskt sjuka barn“. Past pres. Adolf Metzger (Pargas) och rot. Lars Rönquist (Loimaa) hade internationell tjänst till ämne, den senare speciellt ungdomsutbytet.

Den gemensamma middagen samma kväll hade en atmosfär av mycket gott kamratskap och god rotaryanda. Må här citeras några av guvernör Mikko uttalade tankar i hans tal till deltagarna: „I den svenskspråkiga rotaryhandboken översattes „Service above self“ med de enkla orden „Tjänä din nästa“. Det är detta, „Tjänä din nästa“, som Rotary vill lära oss. Är det inte enkelt och klart? Det är

den enklaste levnadsprincipen, jag skulle vilja säga: världsåskådningen. Är det ej värt att eftersträva detta mål“.

Mötet fortsatte söndagen i Centralfolkskolans hypermoderna festsal.

Teol. doktor Sirenus föredrag över ämnet „Människogemenskapens problem i förhållandet mellan arbetsgivare och arbetare“ åhördes under andlös tystnad.

Past guvernör Toivo refererade presidentens, och pres. Harry Vitali (Björneborg) sekreterarens åligganden, varpå Mikko sammanfattade mötets förlopp och resultat i ett nötskal och gav sitt distrikt den röda tråden för det löpande arbetsåret. Past guvernör Toivo uttryckte alla närvarandes känslor för ordföranden — guvernören, och tackade honom för det utmärkta sätt som han lett mötet.

Efter avskedslunchen på Koitto styrdes hemfärden till Torneå i norr och Hangö i söder och till alla städer och köpingar i 76. Distriktet mellan dessa två ändpunkter. Vårdklubben Valkeakoski, som på ett så utmärkt sätt skött om sina gäster från när och fjärran, var en stor tillställning och erfarenhet, många bordsflaggor och — last but not least — många rotaryvänner rikare.

P. W.

Nya rotaryklubber i Finland Suomen nuorimmat rotaryklubbit

Rotary Club of TURUN LINNA — ÅBO SLOTT, kulturvaggans i Finland andra klubb, fick sin Charter underskriven den 27. april och charterfesten firas den 27. september.

President är ekonom Armas Jokinen, tidigare medlem i Åbo Rotary Klubb, och sekreterare Pentti Vuorimaa. Klubben håller sitt möte varje torsdag kl 17.15 på Hotel Societetshuset.

Rotary Club of LIEKSA, Finlands ostligaste klubb, blev intagen i RI den 18 juli. För att våra rotarybröder i den övriga Norden skulle få en aning om var Lieksa ligger, säger jag att den är 33 km NNO från Koli (se baksidan av förra numret), på östra sidan av Pielissjön, eller ca 85 km i nordlig riktning från Joensuu. Mötesdagen är fredag, tiden kl 12.00 och stället Hotell Brahea. President är Huugo Järvinen, sekreterare Mainio Helojoki.

Då detta skrives har jag ej besked om när dessa klubbar ämnar fira sin

Charterfest, men det blir nog i nära framtid.

Rotary Club of VIITASAARI är den sista nykomlingen och så färsk, at den har sit konstituerande möte troligen då detta nummer av Rotary-Norden är under tryck.

Viitasaari hittar ni 90 km i nordlig riktning från Jyväskylä.

Allt detta betyder, att Finland har nu 58 Rotaryklubbar, av vilka 30 i Västra och 28 i Östra Distriktet, med litet över 1700 medlemmar.

Rotary-Norden toivottaa näille uusille renkaille yli koko maailman ulottuvassa Rotaryketjussa ruostumattomuutta, lujuutta ja kestävyyttä. Tervetuloa Rotary International in veljespiiriin rakkaassa Pohjolasamme. Rotary-Norden toivoo, että Rotaryklubbit Turun Linna — Åbo Slott, Lieksa ja Viitasaari tulevat osaltaan rikastuttamaan myös sen palstoja jäsentensä kynäntuotteilla.

P. W.

Aktuella norrlandsproblem

Föredrag hållet vid Norra Svenska Rotarydistriktets konferens i Örnsköldsvik den 13. juni 1952 av rot. fil. d.r Harald Wik.

Under normale år svarar Norrland för drygt en tredjedel av vårt lands export. Folkmängden utgör emellertid endast i runt tal en sjättedel av hela landets. Detta innebär alltså, att Norrland i förhållande till folk-mängden är mer än dubbelt så mycket exportbetonat som det övriga Sverige. Rent matematisk blir relationen ungefär 1:2:4, d.v.s. medan det på varje sydsvensk faller 1 krona i exportvärde, faller det på varje norrlänning 2 kr. 40 öre.

Denna Norrlands stora export har givetvis haft och har alltså den allra största betydelse för hela vårt lands ekonomiska utveckling. Där-om är väl i detta sammanhang onödigt att orda. Sammanfattningsvis kan tvivelsutan sägas, att en stor del av vårt lands ekonomiska utveckling under de senaste 100 åren (den norrländska sågverksindustrien började ta fart omkring 1850) måste tillskrivas den norrländska exporten.

Men medaljen har också en fränsida. Och här kommer vi till norrlandsproblemet framför andra. Den stora norrlandsexporten för med sig, att det norrländska näringslivet blir mycket mera konjunkturkänsligt än det syd- och mellansvenska. Man blir mycket mera beroende av förhållan-dena på världsmarknaden. Vid lågkonjunktur, „dåliga tider“, drabbas det norrländska näringslivet mycket hårdare av arbetslöshet. Denna med-för ökade kommunale kostnader, samtidigt som antalet skattekoner sjunker. Följden blir ökad kommunalskatt. Detta för med sig minskad företagsamhetslust. Därav kommer arbetslöshet, utflyttning, höjd kom-munalskatt etc. Vi ha något av en skruvrörelse. En jämförelse med av-seende på skattetrycket „ger syn för sägen“.

Landskommunerna i Norrland hade år 1951 en genomsnittlig kommunal utdebitering (inkl. landstingsskat) av 12,70 kr. För det övriga Sverige var motsvarande siffror 8,99 kr. Ta vi bort det sydligaste norrlandslänet, Gävleborgs län, blir norrlandssiffran 13,42 kr. Av Sveriges 6 städer med mer än 16 kr. i kommunalskatt (inkl. landstingsskatt) för innevarande år voro 4 belägna i Norrland. Relationen har förbättrats något för Norrlands vidkommande under de senaste goda åren. År 1948 voro samtliga 9 städer med mer än 13,50 kr. i kom-munalskatt norrländska.

Vad är då botemedlet? Jo, vi måste skaffa Norrland ett mer differen-tierat näringsliv. Detta skall då ingalunda ske på så sätt, att vi hålla till-baka exportnäringsarna — det vore ju galet att hindra de industrier, för vilka särskilt goda förutsättningar finnas. Nej, men vi skola vid sidan av de stora exportindustrierna, såg-verk, massa och malm, söka få fram

livskraftiga, mer hemmamarknads-betonade industrier, mekaniska verk-städer, textilstfabriker och vad det nu kan vara.

Men hur skall man då kunna fram-skapa sådana? Det går naturligtvis ej genom maktdekret eller genom att statliga industriföretag startas, som måste leva mer eller mindre på stats-understöd. Därav blir ingen livskraftig industri. Vi få gå en omväg. Vi skola skapa förutsättningarna för livskraft.

Vilka äro då dessa? Ja, det skulle föra för långt att gå in på alla de-taljer. Jag vill emellertid peka på två viktiga problemkomplex, kommuni-kationerna och skolväsendet. Det sistnämnda ger f. ö. osökt anled-ning att beröra ett tredje problem, tjänstemannafrågan.

En ofrånkomlig förutsättning för att en industri skall växa upp och bli livskraftig är goda kommuni-kationer. Och därvidlag brister det allt-jämt mycket i Norrland.

Med all respekt för S. J:s strävan-den att förbättra järnvägsförbindel-serna kan man som norrlänning knappast vara nöjd. Vissa nya järnvägs-projekt, t. ex. förlängning av Ostkustbanan norr om Härnösand, vänta fortfarande på en av mer aktiv välvilja präglad inställning från de maktägandes sida. Jag säger med avsikt „aktiv välvilja“. Det är kanske inte givet, att det är en järnväg, som är den enda tänk-bara lösningen av kustlandets trafikproblem, men det är nödvändigt att skynka på. „Medan gräset gror, dör kon“.

Men även när det gäller landsvä-gar, bro- och färjförbindelser brister det. Norrlandsälvarna äro visserligen rätt besvärliga att överbrygga på sina håll. Men tag nedre Skellefteäl-ven som exempel. Nog är bristen på-taglig.

Flyget bör i „de stora avståndens landsända“ ha extra stor betydelse. Men hur ter sig flygkartan? Sunds-vall/Härnösand och Luleå äro de enda med regelbunden flygtrafik be-gåvade, och det förstnämnda kombi-natet för övrigt endast periodvis.

Tidigare lade man nog — när det gällde kommunikationerna och ett industriföretag — i huvudsak endast vikt vid frågan om det rätte goda eller dåliga kommunikationsför-hållanden med tanke på tillförsel av råvara och utlastning av färdigpro-dukt. Något större avseende vid ar-betskraftens, människans, behov fä-ste man ej. Det fanns alltför gott om den varan, för att dess synpunkter skulle beaktas! För övrigt hade människorna — synes det — ej sam-ma behov av goda förbindelser förr i tiden. Men nu har det blivit annor-lunda. Människan har kommit långt mera i centrum och kan också då få

gehör för sina fordringar eller önsk-ningar på ett helt annat sätt. Nu kan man utan tvekan göra gällande, att det är nödvändigt med goda person-trafikförbindelser för att ett indu-striföretag skall kunna hävda sig, ja, mången gång äro sådana minst lika nödvändiga som goda godstrafik-möjligheter. Skall ett industriföretag kunna knyta till sig en kvalitativt konkurrenskraftig medarbetarstab, fordras det helt enkelt, att denna har möjlighet till kontakt med släkt, vänner och kolleger på enkelt och billigt sätt. Det är därför goda järn-vägs-, landsvägs- och flygförbindel-ser äro så nödvändiga i vår tid.

Med tanke på denna persontrafi-kens betydelse, kan jag också inte annat än varna för propagerande för nya järnvägsförbindelser, som kva-litativt snarast bli industrispår. Skall Ostkustbanan förlängas, måste den byggas stambanemässigt i avsikt att erbjuda goda persontrafikförbin-delser!

Det andra viktiga problemkom-plexet var skolväsendet. Utan att på något sätt vilja förringa den grund-läggande skolans betydelse, får jag emellertid närmast hålla mig till den högre skolans ställning.

Man brukar gärna nämna, att Norr-land har för liten folk-mängd för att motivera ett eget universitet. När vi inte ha flera universitet än vi ha i vårt land, äro de nog rätt belägna, menar man. Det är rätt. Men om vi räknar ihop alla universitet och hög-skolor, kan vi konstatera en överdi-mensionering för Syd- och Mellan-sverige. Vi få då sammanlagt ett 15-tal, samtliga förlagda utanför Norrland. Då sistnämnda landsända har ungefär 1/6 av folk-mängden, är missgynnandet påtagligt. För norrlänningarna blir det alltid extra dyra resor. Men vad skulle hindra, att när det nu finns t. ex. bara en skogshög-skola, denna vore förlagd till Norr-land. Det bör ju inte vara kunsti-gare för en sydsvensk att studera i Norrland än för en norrlänning att studera i Sydsverige!

Nu invänder någon: „Men hur få lärarekrafter?“ Och tänk på det be-fruktande samarbetet olika högsko-lor emellan! Ja, det förstnämnda är en lönefråga, och det sistnämnda har något av det samma i sig också. För övrigt må också påpekas, att om man inte tar första steget någon gång, kommer heller aldrig det andra. Vi läser fast oss i en ur många andra synpunkter icke önskvärd centralisa-tion.

För Norrland skulle det av flera skäl vara synnerligen betydelsefullt med någon representant för högsko-lan. Rent psykologiskt skulle det vara av värde, och om vi som exempel ta en teknisk högskola eller handels-högskola, förstå vi lätt, vilken bety-delse en sådan skulle ha för det norrländska näringslivet, direkt genom de anställdas möjlighet till kontakt, indirekt genom denna kontakts be-främjande av trivseln.

I detta sammanhang må vi också erinra oss de högre läroverken och deras betydelse för trivseln i vid-

Fortsättes side 15

Vällyckat president- och sekreterarmöte i Lysekil

Lördagen den 23 och söndagen den 24 augusti hade i Lysekil anordnats ett synnerligen välarrangerat och alltigenom trivsamt president- och sekreterarmöte för det nya sydvästra svenska rotarydistriktet under guvernör Eric Grills utmärkta ledning. Stor heder förtjänar även Lysekilsklubbens president Ragnar Olovson och sekreterare Alvar Ekstrand för en förträfflig regi.

Efter lunch samlades deltagarna i mötet i Hotell Lysekils inbjudande och vackra lokaler. I konferensen deltog 68 rotarianer, representerande samtliga klubbar i distriktet. Efter att ha hälsat de närvarande välkom-

Guvernör och klubbpresident vid en kaffepaus.

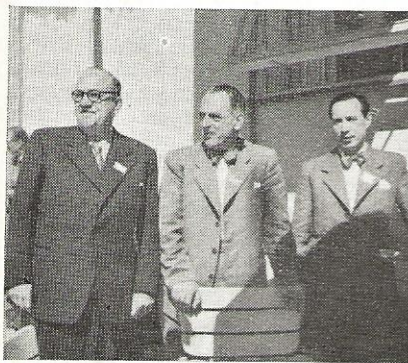
na framförde guvernör Grill i sitt inledningsanförande några önskemål för rotaryarbetet i distriktet under det nu ingångna verksamhetsåret. Han önskade finna ett mera aktivt arbete från medlemmarnas sida, bättre besöksfrekvens, bättre sekreterarbete och att tilltalsordet „du“ genomfördes inom klubbarna. Kotteribildning måste förhindras inom klubbarna genom lottning av platserna vid mötena. Sekreterarna borde lämna fylligare referat i veckobreven, och klubbarna lades på hjärtat att se till, att medlemskaderen vederbörligen förnygrades.

Därefter hölls skilda förhandlingar för presidenter och sekreterare, varvid guvernören informerade presidenterna om deras kommande arbete och Thore Rosendahl, senior bland distriktets sekreterare, lämnade en initierad framställning av en rotarysekreterares mångskiftande uppgifter. Vid mötet med presidenterna underströks det att programmen vid sammankomsterna i en viss utsträckning bör omfatta upplysningar om Rotary. Omväxling är av vikt. Det är alls inte nödvändigt att föredrag hålles varje gång. Sång,

musik eller annan underhållning kan även förekomma. Särskilt anbefalldes klubbarna att ta hand om sina gäster, så att de kunde känna sig välkomna.

På kvällen var en mycket trevlig middagsmåltid anordnad i hotellets festsal. Efter middagen kåserade guvernör Grill om sin resa till assemblen i Lake Placid och konvention i Mexico City.

Söndagens förhandlingar, samtliga in pleno, följde på vanligt sätt tjänstegrensschemat med inledningsanförande av olika talare. För klubb-tjänsten svarade sålunda förre norske guvernören Sigvard Jorfald, som vi alltid med sådan glädje ser vid våra rotarymöten. Med sin rika erfarenhet har han alltid något att giva. Denna gång underströk han särskilt vikten av kommittéarbetet. Han rekommenderade den norska metoden att låta alla medlemmar i

Ivar Moberg, Borås, T. Bowald och Gunnar Forsblad, Ulricehamn.

klubben få uppgifter att lösa under rotaryåret. De inre rotaryproblemen får inte försummas. Värdet av diskussioner framhölls. Dessa kan även röra sig om religion och politik. Det är blott klubbuttalanden i dessa frågor, som ej får förekomma.

Guvernör Grill talade om yrkestjänsten. Så många yrken som möjligt bör vara representerade inom klubben. Rotarianens plikt är inte endast att orientera sina klubbkamrater om sitt yrke utan

även sina yrkeskamrater om Rotary. V. Fredriksson, past president i Majorna RK, framförde med avseende på ungdomstjänsten en del viktiga synpunkter på ungdomens situation i det moderna samhället.

Den följande diskussionen kom huvudsakligen att röra sig om ett förslag från Arvika RK utgången förslag att till nästa år i distriktets regi som ett komplement till det internationella ungdomsläget på Bohusgården anordna ett internordiskt läger på Ingesundsfolkhögskola invid Arvika. Projektet framlades och utvecklades av denna skolas rektor, le v. presidenten i Arvikaklubben Gunnar Jörn. Tanken vann anklang och skulle föras vidare efter närmare utredning av de ekonomiska betingelserna. Det framhölls särskilt att det borde bli en hela distriktets angelägenhet och stödjas av samtliga klubbar.

Då tiden runnit iväg, blev de återstående yttrandena tämligen kortfattade. Med avseende på den internationella tjänsten framförde Rotary Nordens redaktör några synpunkter. Vårt internationella arbete borde i första hand ta sikte på det nordiska samarbetet. Ett intimt samarbete med Föreningen Norden rekommenderades. Ingen rotarian i Norden finge saknas i denna sammanslutning. Just ur denna synpunkt vore Ingesundprojektet mycket glädjande. Slutligen framhöll past governor Jorfald beträffande samhällstjänsten att även i våra välordnade nordiska samhallen mycket vore att göra. Rotaryinitiativ i dessa frågor kunde verka som incitament till samhällliga insatser.

Sedan guvernören hyllats och lunch intagits skildes man åt vid middags-tiden efter ett av vänskap och kamratligt samförstånd präglat möte under den bästa ledning.

G. Ld.

HANGÖ ROTARY KLUBB har misst sin hedersmedlem, skolrådet JEJA ROOR, som avled den 14 augusti vid 88 års ålder. Han var en av förgrundsfigurerna i landets sydligaste stad, framstående pedagog, stor fosterlandsvän, den ledande kraften i flere föreningar och i det kommunala livet, en sällskapsmänniska för vilken intet mänskligt var främmande. Han var en genomärlig personlighet, en sann rotarian.

Fra norske Uke- og Månedsbrev

Kongressen i Bodø.

Følgende klubber var representert: Hammerfest, Trømsø, Harstad, Narvik, Svolvær, Hadsel, Bodø, Sandnessjøen, Mo i Rana, Mosjøen, Trondheim, Bergen, Haugesund, Kopervik, Mandal, Kristiansand S., Grimstad, Skien, Larvik, Tønsberg, Holmestrand, Oslo, Moss, Halden, Sarpsborg og Lillehammer.

Det nordiske Rotaryråd holder sitt årsmøte på Oslo Rotaryklubbs hytte 3. og 4. oktober.

Program-komitter.

Det står i Rotary Håndboken for 67. distrikt, pagina 46:

„Som foredragsholdere velges fortrinnsvis klubbens egne medlemmer. Typisk for en rotaryklubb er her de såkaldte bransjeforedrag, hvor de forskjellige medlemmer holder foredrag om sin egen forretning eller sitt erverv.

Erfaringsmessig byr slike bransjeforedrag på noe av det mest berikende på klubbens program.

Men ellers bør også klubben få foredragsholdere utenfra, spesielt når det gjelder kyndige menn til å redegjøre for særlig aktuelle spørsmål“.

Yrkesveiledning

er blitt et populært tiltak i flere norske klubber. Det var Hønefoss som startet og nå følger mange etter. I Bergen hadde man på forhånd innhentet opplysninger fra gymnasiastene om hvilke yrker de var interessert i og det var

Veterinærvesen.
Juridikum, Politivesen.
Medicin, Provisoryrket.
Arkitekt.
Håndverk.
Militærvesen, Befalskole.

Rotarianere

møter man alltid på de store landsmøter. Fjerdeparten av deltagerne i Manufakturkjøbmennenes landsforening bar merket, under sitt møte i Kristiansand.

Flest gjester

i sommermånedene har det vært i Trondheim, Bergen og Oslo Rotaryklubber.

Bodø vil ha sølv og gull.

Møtestatistikken for de norske klubber for klubbåret 1951/52 ble forleden referert i Bodøklubben. At Bodø står som nr. 3 etter Grimstad og Kristiansand S med en møteprosent på 81,90 vakte bifall. Presidenten oppfordret til å gå inn for å oppnå enda bedre resultat enn „bronsemedalje“ neste år. Hvis medlemmene går inn for oppgaven og møter flittig, kunne det bli både „sølv“ og „gull“.

Amager Rotaryklub

har hatt besøk av flere norske rotarianere som begeistret har fortalt fra møtene der. Fireng i Horten er en av dem som har hatt gleden av å besøke den danske klubben.

Noen heldige.

Rotarianer Alfred O. Redland fra Morrisville, Penna, U.S.A. har besøkt Bergensklubben og delt ut lomme-kammer til de av medlemmene som hadde hår på hodet.

T. R. svinger riset.

T. R. hadde fått årsoversikten fra Past guvernør Sandvig og den viste desverre at Stavanger lå svært dårlig an i møtestatistikken. Det var så nær jumbo som det kunne bli. Her måtte noe gjøres og det alvorlig. Sekretæren forsvarte seg best mulig, men det står ikke til å nekte at fremmøte kan og bør bli meget bedre. Har dere glemt forpliktelsene som dere inn-gikk da dere ble opptatt? Minst 60% fremmøte og aldri fraværende mer enn 3 på hverandre følgende møter. Riktignok gjelder forpliktelsen kveldsmøtene, men er dere i byen nå i sommermånedene bør dere komme til våre møter på Atlantic. Aldri har sommermøtene hatt slike program-mer.

Om frimerker

har landets første ekspert borgermester Middelthon berettet i Stavanger. Man fikk først en liten historikk over frimerkenes tilblivelse i 1840 i England hvor det første merke så dagens lys. I 1855 kom de første frimerker til Norge. Disse ble snart de mest omtalte av alle frimerker da de utmerket seg med å være helt ulike tiltross for de hørte hjemme i samme ark. Man fikk høre om de forskjellige sorter samlere, hvilken verdi de

forskjellige merker kunne ha for de forskjellige grupper, og pussige trekk fra handel med både ekte og mer eller mindre tvilsomme eksemplarer av arten. Borgermesteren sluttet med å si at han håpte å ha tegnet et svakt bilde av filatelistenes interessante arbeide. Selv syntes han det var en hyggelig bransje. Det var som ganske ung han hadde startet dette firma, nærmest som en dyd av nødvendighet. For å bruke Borgermesterens egne ord: dere skjønner det, mine herrer, det var en skjønn aftan i Mossvannsparken at jeg gikk hen og forlovet meg, så det ligger romantikk bak det hele.

Oslo Rotaryklubb hylder Danmark.

Presidenten i Oslo Rotaryklubb hadde forleden invitert den danske minister som gjest i klubben. Men ministeren var desverre bortreist. Så benyttet presidenten anledningen allikevel, til å hylde Danmark ved å henvende seg til rotarianeren lektor Nordahl-Svendsens frue, som tilfældigvis var tilstede sammen med sin mann som befinner seg i Norge som stipendiat for Dansk-Norsk Samarbeide. Presidenten minnet om det Danmark som hjalp oss så meget i krigens tunge dager. Som en hyldest til den danske kvinne som i sin tid skjenket vårt folk en slik kongelig gave, og i erindringen om det fredens år da presidenten med 900 skolebarn oversvømmet Jylland og satte de danske gjestfrie vertinners Rotary-ånd på en seirrik prøve, overrakte presidenten fru Nordahl-Svendsen, som eksponent for de danske kvinners hjertelag, en blomsterbukett i norske farver.

*

Guvernør Elias Sandvig har oppsagt sitt medlemskap i Haugesunds-klubben, som følge av at Kopervik Rotary-klubb — som han har vært med å stifte — nå er opptatt i Rotary International. Sandvig føres nå opp som gjest hver gang han besøker Haugesund og det er ikke sjelden.

*

Pastguvernør Sigv. Jorfald er gått tilbake til Oslo Rotaryklubb hvor han er æresmedlem.

Velkommen - Island!

Der er god gang i rotaryarbeidet i Island. Læge Kjartan J. Johansson, Isafjörður er som guvernør for distrikt 91 blevet afløst af Fridrik A. Fridriksen. Han er sognepræst og bor i Husavik.

Der er ialt 10 klubber i Island med følgende medlemstal:

Akranes	26
Akureyri	29
Hafnarfjörður...	26
Husavik	22
Isafjörður	18
Keflavik	23
Reykjavik	44
Saudarkrokur ...	21
Selfoss	22
Siglufjörður ...	25

Man har på den netop afholdte distriktskonference diskuteret det nordiske samarbejde, skriver Kjartan J. Johansson i et brev til mig, og han fortsætter, at det blev vedtaget at forsøge at træde i nærmere og mere personlig forbindelse med de øvrige nordiske lande og udtaler til sidst et håb om, at dette spørgsmål må blive løst hurtigt og tilfredsstillende.

Det skal blive hyggeligt at få vore kammerater på sagaøen knyttet nærmere til os, og endnu en interessant opgave bliver hermed lagt på Den nordiske Samarbejdskomite's skuldre. Lad os snarest høre nyt.

A. J. Bjerregaard.

Bekymring for ungdommen?

Så se på den verden ungdommen må leve i og overvej mine forslag!

The Rotarian har i et af de sidste numre en bemærkelsesværdig artikel af den berømte filosof Will Durant, der har gjort så meget for at udtrykke mange tiders filosofiske tanker på en mere letforståelig måde, end man skulle tro det muligt. Vi bringer et kort udrag af hans artikel.

At være pessimistisk og kynisk er for tiden på mode i Amerika. Vi har haft professor Kinseys statistik om vor private moral. Stanken fra den fæle kombination af gangsteruvæsen og politik, som Kefauver har afsløret, sidder os endnu i næsen. Og jeg behøver vist ikke at minde nogen om, at krig er mere brutal end nogensinde før. Vi vil alligevel finde, hvis vi giver os til at studere historie, at vi ikke er slet så umoralske, som vi måske tror; vor tids løse moral gør den ikke til noget aldeles enestående. Perikles's, Augustus's og Lorenzo af Medicis tid havde lige så løse sæder. Slikt sker gerne, når familier flytter fra land til by, idet den moral, der råder på landet, ved flytningen til byen bliver udsat for ganske særlige farer. På landet lærte den unge at forsørge sig selv allerede i 16 års alderen, hvorfor giftermålet ikke behøvede at udsættes. Børnedrab og abortering, som var så almindelig på Perikles's og Augustus's tid var usædvanlige på landet, fordi der krævedes mange arbejdshænder til gårdenes drift. Og skilsmisser var sjældne, fordi det faste ægteskab var nødvendigt for at sikre store familier. Men alt dette ændredes med den industrielle revolution, da folk i stort tal søgte til byerne. Religion og moral blomstrede på landet, fordi det strenge slid med jorden krævede mod og håb og tro på en guddommelig fast orden af tilværelsen. I byen har man derimod at gøre med mekanik og matematik så ofte, at man kommer til at tænke på alt i den slags kategorier. Og med rigdommen og pengene kommer så mange nye fristelser, at man bliver kritisk indstillet over for den religion og moral, som fordømmer, når man giver efter for de nye fristelser. Problemet bliver at opretholde moralen, når tidligere tiders økonomiske og religiøse støtte af den ikke længere findes.

Will Durant gennemgår derefter en række historiske paralleller og tilføjer dernæst: Og dog fødes der alligevel gode, fromme mænd og kvinder iblandt os. Jeg har selv truffet

ikke så få. Jeg kender et utroligt stort antal lykkelige familier, skønt jeg må indrømme, at jeg, når jeg læser aviserne, er parat til at få at vide, at alle mine venner ligger i skilsmisse. Alligevel påstår jeg, at jeg kender så mange gode mennesker, at jeg næsten har mistet den gængse tro på menneskenes ondskab. Gode, rene piger kan findes allevegne. Tålmodige mødre skjult i de tusinde hjem opdrager børn, som vil være i stand til gode, ja heroiske handlinger, som nemt kan kappes med og opveje de dramatiske forbrydelser, vi læser om i pressen. Vi får oversvømmelse, og tusinder skynder sig til hjælp, mens millioner sender pengehjælp. En nation sulter, og selv dens fjender sender hjælp, som det skete med Rusland i 1921. Jeg har set sårede soldater vende hjem fra Korea, som derpå gik til Røde Kors som bloddonorer. Når vi drøfter vor tids moralske problem, må sådanne ting også nævnes. Vort problem er ikke at udrydde vore medfødte instinkter men at retlede dem. Lovgivningen kan løse visse problemer, men af langt større betydning vil det være, om vi lærer at tænke og føle på en ny måde. Hvad om vore vidt udbredte populære tidsskrifter ville holde op med at latterliggøre moralsk renhed og kyskhed? Hvis vi ville holde op med at abonnere på den slags blade og begynde at glæde os over ægteskabets sundere sider, ville vor offentlige mening virke kraftigere end nogen lovgivning. Og i hjemmene vil jeg tilråde en klogere og bedre blanding af disciplin og kærlighed. Vi har i de sidste 30 år overdrevet frihedens idé i børneopdragelsen. Vi må vende tilbage til større forældremyndighed. Vi må lægge større vægt på karakteropdragelsen.

Will Durant noterer ti moderne forskrifter til vejledning for opdragelsen og dagliglivets praksis:

1. Jeg vil aldrig gøre mod andre, hvad jeg ikke ønsker de skal gøre mod mig.
2. Jeg vil holde mit legeme sundt og mit sind rent og åbent ved mådeholdenhed i alle ting.

3. Jeg vil i min ungdom berede mig på at blive en god ægtefælle og en fornuftig „forælder“.
4. Jeg vil vælge min ægtefælle efter karakter, sundhed og intelligens og ikke efter skønhed eller rigdom.
5. Jeg vil træde ind i ægtestanden med alvorlig vilje til at gøre den til en hellig forbindelse, der skal vare hele livet igennem trods alle vanskeligheder.
6. Jeg vil søge at få børn og opdrage dem med kærlighed og god disciplin.
7. Jeg vil aldrig snyde eller anvende bestikkelse og ikke heller tage imod den i nogen form.
8. Jeg vil aldrig udnytte mit medmenneske ved at give ham mindre end den fulde værdi af, hvad han yder mig.
9. Jeg vil betale mit samfund og mit land for beskyttelse og for de muligheder, det giver mig, ved fuldt ud at bære min del af omkostningerne derved såvel som udgifterne til sociale forbedringer.
10. Jeg vil fortsætte min egen opdragelse, hvad sundhed, moralsk opdragelse, karakter og viden angår, lige til min død.

Det upphävda passtvånget i Norden

Om det nyligen upphävda pass-tvånget i Norden höll rot. Rolf Edberg den 11 augusti föredrag i Göteborgs Rotaryklubb. Uttalandena bör för nordisk rotarypublik ha sitt store intresse, då Rolf Edberg varit en av denna reforms ivrigaste befrämjare i Norden.

Nu har passfriheten ägt bestånd en tid och man kan kanske summera vissa erfarenheter. I viss mån har motståndarna fått vatten på sin kvarn. En del olägenheter har naturligtvis uppstått. Polisen har t. ex. fått ett större och svårare arbete. Nu kan ju efterlysta personer lätt fly undan till närmaste land och man har inte någon som helst kontroll att gå efter.

Vidare har passfriheten åstadkommit en rad icke önskade resor mellan länderna. Vi kan ju ta som exempel alla norrmän som reser hit och köper socker och alla danskar som köper kaffe. Det har även klagats från dansk sida över alla svenskar som reser över dit och blir redigt överförfriskade. Allt det där kan man nog tillskriva nyhetens konto och försvinner säkert snart.

Passfriheten representerar emellertid en stor och riktig tanke att förena och närma de nordiska folken till varandra. Under veckan efter, då passfriheten hade trätt i kraft, var

(Fortsättes side 14).

Den midaldrende rotaryaner

»Rotary Service« indbyder rotaryanere til at skrive artikler til bladet om et eller andet emne, de er særligt interesserede i. Disse artikler fremkommer da i en særlig spalte: *A Personal Notebook*. I et af de sidste numre skriver et medlem af Bournemouth-klubben om de midaldrende:

„Man er pludselig blevet midaldrende, og det er umuligt at undgå det. Man har forandret sig fysisk og åndeligt, ja på alle måder. De fysiske tegn. Man tager afsted til bussen om morgenen. Tidligere ville man have travet afsted med lange, raske fjed, og når man så var tæt ved bussen have foretaget nogle lange, ungdommelige spring for at nå den, netop som den var ved at sætte farten op. Og inde i bussen ville man sætte sig med en velbehagelig fornemmelse af, at man vel nok var en rask svend i fuld vigør. Men nu? Man opdager, at bussen vil være der om fem minutter, hvorpå man stikker i et slæbende luntetrav; piben tager man ud af munden, fordi tænderne ikke kan holde den slet så godt som før. Man ser atter på uret. 3 minutter endnu. Skønt man puster svært, forsøger man at sætte travtempoet op. Man stønner og puster og sveder, da man når hjørnet, hvorpå man opdager en smule fløvt, at der er god tid. Man siger til sig selv, at man er ved at blive en smule pjanket-nervøs.

Når man er til selskab eller i sin klub, opdager man, at de nye og de yngre kammerater lytter særdeles høfligt på en — eller lader som de gør det, men denne høflighed er ikke så velkommen for en som den lette, kammeratlige tone, jævnaldrende plejer at vise hinanden.

Man har endelig en tilbøjelighed til at modtage nye tanker og idéer med en vis forsigtighed, mistro eller skepsis. Før var det meget simplere. Alt var da sort eller hvidt. Nu skal en sag ses fra mange sider og har mange forskellige nuancer. De yngre kalder dig overforsigtig og skeptisk. Naturligvis lytter man med høfligt tålmod til alle med begejstring fremsatte idéer. Men mens man lytter, er man allerede indvendig i gang med at fremsætte indvendinger. — Vittighederne i Punch synes ikke så indlysende vittige som før. Og når man omhyggeligt forklarer dig pointet, kan du slet ikke se det sjove ved det.

Moderne kunst finder man ganske uforståelig. — Nogle få meget gamle historier og anekdoter bliver dine yndlinge. Du kan aldrig huske, om

du før har fortalt dem netop til disse gæster — som måske husker det alt for godt. Din kone husker det i alt fald — og fortæller dig det, og du er hende taknemlig for, at hun venter dermed, til gæsterne er gået.

Du begynder at huske begivenheder fra din barndom. Tidligere forsvundne i årenes tåge og begivenhedernes mængde er de der nu med al ønskelig tydelighed. Solen skinnede tolv timer hver dag dengang og månen hele natten. Og ved juletid var der altid sne og frost. Du husker mosset og dalen og dammen, hvor du svømmede om sommeren og løb på skøjter om vinteren og drengene, du legede med. Du ser barndommens fodboldbaner og dens spillere. Og din pibe, som engang blev båret som et tegn på, at du nu var voksen, den fordeler nu dine tanker og stimulerer din fantasi. Du synes næsten, du er i familie med den berømte Barrie eller med Baldwin og Pristley. Var der ikke engang en af dem, der skrev: „Mine tanker yngler i tobakkens aroma?“ Man inddeler folk i dem, der ryger cigaretter og dem, der ryger rigtig tobak. Man grunder over forskellen — stammer den fra maven eller fra temperamentet? Man er tilbøjelig til godt at kunne lide dem, der

bærer deres pibe som gentlemen. Men alligevel — de fleste af dem, du allerbedst kan lide, ryger nu alligevel cigaretter.

En dag kommer du hjem og finder en gæst siddende i den stol, som du gennem årene med den tiltagende magelighed ligesom har ganske særlig hævd på. Du føler dig en smule ærgerlig, men som god vært tager du dig i det.

Nå, hver alder har sine glæder, tænker du. Og man prøver at tænke på dem, der må være i gem til den midaldrende. Man er en moden mand. Man kan måske ikke have udrettet så særlig meget betydningsfuldt, men der er dog alligevel en del, man ikke just behøver at skamme sig over. Man bliver varm om hjertet ved tanken på familien og vennerne. Man har også sit faste job, som man holder af og ikke ville bytte for noget andet. Hvis friskheden og ærgerrigheden er borte, så er ens solide glæde ved arbejdet dog stadig tilbage, selv om ens begejstring er mildnet af årenes erfaring. Dine interesser har ført mangt et ubetalt arbejde med sig, men man er jo da glad ved at kunne gøre en smule for andre — særlig da for de unge. Man har fået et videre syn på verden og ser med klogere øjne, ikke sandt! Man har gjort sine erfaringer, der hjælper en til at modent overblik.

Naturligvis lever man i en besværlig tid med et hårdt tempo. Men man lever jo dog og er slet ikke gammel. Kun midaldrende, og det er nu ikke så dårligt!“

Præsident- og sekretærmøde i distrikt 82

Den 23. august holdtes der et vellykket præsident og sekretærmøde i Silkeborg. Præsidenten for Silkeborg Rotaryklub bød velkommen og den tidligere guvernør Svend Fogtmann, Nr.-Sundby, overdrog derefter sit embede til K. Vagn Olsen, Århus. Den nye guvernør holdt en formfuldendt og indholdsrig Rotarytale til de mange repræsentanter. Han anbefalede, at klubben særlig skulle tage sig af de nye medlemmer, så de kunne komme til snarest at befinde sig godt blandt kammeraterne. Ethvert Rotarymøde bør begynde præcis og slutte til den fastsatte tid. Skulle et møde trække ud, bør præsidenten meddele, når tiden er udløbet, og de medlemmer, som ikke har tid at vente, kan da forlade mødet. Han bad repræsentanterne nøje

lægge mærke til Rotaryfondets tilbud om stipendier — det er et Rotaryarbejde af stort format, som her udføres, og Rotaryanere, som har lyst og råd, kan få lejlighed til at støtte dette fond. Den nye bestyrelse skal vælges inden den 31. marts, og den vil blive indbudt til instruktionskursus.

Man kan forlange, at ens 3 min. Rotarytale ikke bliver refereret.

Dansk Rotary omfatter 3 kredse, som hvert andet år i Nyborg har en samlet distriktskonference, hvert andet år er der et møde i hver kreds. Der blev stillet forslag om, at der hvert år skal være samlet konference. Afstemningen gav til resultat: For 42 stemmer, imod 34. Spørgsmålet vil blive endelig drøftet senere.

Der blev gjort opmærksom på, at

Ur klubblivet i de svenska distrikten

Liksom de föregående sommarnaderna har augusti varit en tämligen händelselös månad i svensk Rotary. Fortfarande har de olympiska spelen i Helsingfors krävt sin tribut. Åtskilliga hemvändande svenska rotarianer har hållit föredrag i sina klubbar och delgivit kamraterna sina intryck. Jag har särskilt fäst mig vid tvenne Göteborgsföredrag, det ena i Majornaklubben den 6 augusti av stadens brandchef, rot. Nils Grönvall, det andra i Örgryteklubben den 26 av rot. Sam Widenfelt. Många besök av främmande rotarianer på väg från Finland till sina hemland har också förekommit.

Internationellt.

Ett alltmera påtagligt internationellt intresse synes för övrigt präglad svensk Rotary. I **Mölnåls RK** kunde sålunda vår nordiske boardmedlem **Age E. Jensen** den 28/8 framföra en hälsning från RI och tala om Rotarys internationella arbete. **Malmö RK** gästades den 7/8 av en långväga gäst, **Mr. Satwant Singh**, **Patiala RK**, Indien, som bereste Europa för jordbruksstudier i och för uppslag till förbättringar i hemlandet. Tack vare medverkan från Malmörotarianer hade han fått möjlighet att studera det skånska lantbruket och Svalöv, som mycket intresserade honom. I **Stockholms västra RK** redogjorde **Mr. Bryan Watson**, London, i ett intresseväckande anförande för **The Royal Air Force College**, Cranwell, och i samma klubb gav rot. **V. Tham**, Londons **RK**, några glimtar från Londonklubbens verksamhet. Bl. a. nämnde han att klubben bedriver en mycket stor hjälpverksamhet, varvid damerna helhjärtat bidrager. Klubben har infört en särskild „Ladys' day“, som äger rum fyra gånger om året, och vid dessa hålles auktioner m. m. för att samla in pengar till hjälpverksamheten.

der kan optages B-medlemmer i en Rotaryklub. Er en direktör rotarianer, kan hans voksne søn, som er ansat i firmaet, optages som B-medlem. Når direktøren går ud af Rotary, går også sønnen, hvis han ikke indmeldes i Rotary som alm. medlem.

Kl. 12 afholdtes et alm. Rotary-møde, hvor alle fra Silkeborg deltog. Pastor Bjørnbak, Randers, holdt

Jägmästare **B. F. Flodman**, Montreal, Canada höll den 25 aug. i **Sandvikens RK** ett initierat föredrag om „Canada av i dag“, varvid han framhöll landets stora ekonomiska möjligheter tack vare de oerhört rika naturliga tillgångarna. Talaren berörde även uppkomsten och utbyggnaden av Sandvikens Jernverks företag därute.

Som vanligt har våra rotarianer rest världen runt och vid hemkomsten delgivit sina rotarykamrater sina erfarenheter. Även gäster har haft mycket att förtälja från sina resor. **Sålunda** berättade **ing. David Sjöländer**, Västerås, om „En morgon vid Ganges“ i **Strömstads RK**, rot. **Arvid Skoglund** om en resa till Bretagne i **Skövde RK**, rot. **Bror Lagercrantz** om en resa till Skottland i **Västerås RK**, rot. **Sven Karsberg** om besök i engelska rotaryklubbar i ett par föredrag i **Gävle RK**, rot. **Bertil Lohmander** om en resa till Rom, vilket blev en resa genom de många seklerna från år 600 f. Kr. till nuet i **Simrishamns RK**, kyrkoherde **Erik Hernqvist**, Rommele, om reseintyck från Färöarna och Island i **Trollhättans RK**, rot. **Folke Gjerulf** om en resa till Grekland genom bl. a. Jugoslavien i **Ljungby RK** samt rot. **Martin Söderman** om ett besök i Paris **RK** i **Örebro RK**.

Nordiskt.

Det problem, som under de sista månaderna, mer än annat dominerat den nordiska diskussionen har varit den nu äntligen genomförda passfriheten mellan de nordiska länderna för nordiska statsborgare. En av de verksamaste för att få frågan löst har som bekant varit redaktören och riksdagsmannen **Rolf Edberg** i Göteborg. I sin rotaryklubb, **Göteborgs RK**, har han i ett föredrag den 11 aug. framlagt några synpunkter på frågan, som läses på annat ställe i

et udmærket og meget fornøjeligt foredrag om Steen Steensen Blicher.

Derefter var der særskilte møder, hvor formændene for de forskellige tjenestegrene modtog instruktion. Guvernøren ledede instruktionsmødet for præsidenterne og sekretærerne. Disse særskilte møder var udmærkede.

J. S.

dagens nummer av Rotary-Norden.

Om ett annat aktuellt nordiskt problem gjorde Göteborgsrotarianerna **Thure Andersson**, sekreterare i Föreningen Nordens västsvenska krets, och **S. G. Dreyer**, länsarbetsdirektör i Göteborg och Bohus län, vid **Uddevalle RK:s** sammanträde den 19 aug. några intressanta uttalanden. Det gällde frågan om „En nordisk arbetsmarknad“.

Andersson framhöll, att 60.000 personer från grannländerna arbetar i Sverige, medan endast få svenskar sökt sig utkomst i grannländerna. En konvention har utarbetats till reglerande av förhållanden, som har samband med nordiskt arbetareutbyte, men blott ratificerats av Sverige och Danmark. Norge vill avvakta. Desto varmare ha norrmännen gått in för kortare utväxling av unga hantverkare och industriarbetare inom vänortsrörelsens ram. En kommitté med speciell uppgift ordna detaljer härför har utsetts i Skien-Udevallas norska vänort — och man väntar blott på liknande initiativ från Udevallas sida. Resebidrag, täckande biljettkostnaden från hemorten till vänorten, utgår av statsmedel. Arbetsförmedlingarna ordnar alla detaljer för intresserade „gesäller“. Lönerna blir avtalsenliga.

Dreyer uttalade, att detta är en mycket god väg att gå, när man vill lära känna ett grannland och dess förhållanden. I arbetet ser man landet även i „grå vardag“. Vänorternas arbetarebyten kan ge arbetstagnarna nya chanser. De får ökad praktik och vidgad syn på tingen i största allmänhet. Det är synd att Norge och Finland ej accepterat planen på en helt fri nordisk arbetsmarknad. Medan 870 svenskar i fjol hade lönat arbete i Norge, var 14.355 norrmän sysselsatta här, därav 2.762 i Bohuslän, 6.124 danskar hade sökt sig till Norge och 24.324 till Sverige, därav 2.812 i Bohuslän. Sådana anställningar kan ordnas antingen individuellt eller gruppvis eller genom hänvändelse till arbetsförmedlingen i hemlandet, som då ordnar alla formaliteter. Mellan Göteborg och Bergen har vänortsmässigt arbetare-utbyte redan avtalsats.

Här bör också nämnas att **Ängelholms RK** inviterats till ett gästbesök i **Hilleröd RK** och att detta troligen äger rum i samband med Hillerödsklubbens 15-årsjubileum den 11 sept. samt att rot. **Karl Blomqvist** i Udevallaklubben kunnat

(Fortsättes side 15).

Katolikkene og Rotary

Om dette emne har dr. teol. Hansteen-Knudsen talt i et par Osloklubber. Etter Oslo Rotaryklubbs medlemsbrev gjengir vi følgende forkortede referat.

Innledningsvis trakk Hansteen-Knudsen opp de trekk som er felles for Rotary-ånden og for den Katolske lære: Begge tror på det gode i menneskene, oppmuntrer til gode gjerninger, begge livsbejende, begge regner med forskjelligheten hos individene. Begge ser at i dette må noe av egenarten oppgis. Alle må ofre for at flest mulige kan samles i helheten. Hansteen-Knudsen var meget imponert over Rotarys program og ånd. Der var ikke et eneste punkt hvor han ikke kunde være med. Allikevel var der ifjor oppstått et forhold vi alle er skuffet over mellom Rotary og Katolisismen.

11. Januar 1951 sendtes ut ett dekret fra Det Hellige Officium i Rom, om at det ikke er tillatt for katolikker å være medlem av en Rotary-klubb, anbefalte dem å slutte opp om katolske foreninger, og forbød hemmelige klubber. Det virket som et sjokk, og reaksjonen kom momentant ute i verden. I Norge blev der ikke skrevet et ord om det. Det engelsk-katolske tidsskrift „The Tablet“ hadde allerede 20. Januar en artikkel: „The bewilderment decree“. Engelske katolske prester måtte forlate Rotary, men brøt ikke kontakten med sine rotarianske venner. Man stod helt uforstående overfor dette dekret. Den kirkelige interpretasjon på forordningen var, at Rom fører et strengt juridisk sprog uten å tilføye noe kommentar som kunde ha hindret misforståelser. Fjorten dage etter kom kommentaret: Årsaken til påbudet var at det hadde vist sig tidligere at der i Mexico var en sterk frimurer- og antireligiøs fraksjon innen Rotary mot kirken, og også i Spania og Holland gikk Rotarys utvikling i samme retning. (Ved skjebnens ironi kom dette siste dekret, mens Presidenten for Rotary International, Lagueux, selv var kato-

likk). Den almindelige mening var at dersom den Katolske Kirke utelukker rotarianere, vil der jo være enda mere rum for frimureri. Land, hvor Rotarys utvikling har tatt en slik retning, burde nevnes med navn fra Rom, da det ellers blir urettferdig. Det er det vi har vært ute for her.

I flere katolske organer er det

kommet frem alt det gode Rotary har gjort, og deres innsats. Hansteen-Knudsen opplyste, at resultatet av det hele her oppe i Norge blir, at det blir overlatt til den stedlige biskop å finne ut om der er grunn til å ta aktive skritt mot Rotary, og det var for ham selv en meget kjær ting å høre.

Omholt-Jensen uttalte etter foredraget: Vi har grunn til å være optimister når vi følger den historiske utvikling av samarbeidet. Vi arbeider alle for den store felles sak. Som et ledd i dette ser jeg Deres foredrag her idag. — Det har vært mig en glede å følge Deres sympatiske fremstilling, og vi er Dem meget takknemlig for at De har vist oss disse problemer.

Opsigtsvekkende møtestatistik

for de norske klubber

De som har arrangert de sidste års Distriktskonferanser ligger på bunnen

	%	Medl. 30/6		%	Medl. 30/6
Governør Sandvig har i år utarbeidet en statistikk over fremmøtet i de norske klubber i hans Guvernertid.			Svolvær	76.25	26
Den er interessant på mange måter. Forbausende mange klubber kommer langt ned i statistikken, mens noen ganske få holder seg langt oppe.			Haugesund	76.07	45
Det er grunn til å hefte seg ved de klubber som etter krigen har stått som arrangør av Distriktskonferansene. Etter sine store arrangementer er de tydelig kommet inn i en downperiode og havnet nede i rekken når det gjelder fremmøte. Vi nevner Stavanger, Sarpsborg, Drammen, Skien og Aalesund.			Kongsberg	75.56	29
Vi gir vår honnør til storklubbene Trondheim, Bergen, Haugesund og Kristiansand som holder seg på den riktige siden. Grimstad topper ledelsen og det er all grunn til å ta hatten av for den.			Bergen	75.11	69
Da bare få medlemmer får anledning til å se statistikken gjennom gir vi den her. Vi håper den vil virke til skrekk for de klubbene som beveger seg omkring den røde streken.			Lillehammer	75.00	30
			Trondheim	74.92	59
			Hønefoss	74.75	28
			Ekeberg	74.50	26
			Moss	74.13	29
			Brumunddal	73.07	21
			Akersborg	72.84	22
			Mo i Rana	72.42	25
			Harstad	72.19	29
			Holmestrand	72.05	25
			Notodden	70.25	25
			Narvik	70.16	32
			Kragerø	70.14	23
			Oslo	70.07	118
			Molde	69.51	32
			Gjøvik	69.49	30
			Hamar	69.32	27
			Tromsø	69.15	26
			Fredrikstad	68.66	40
			Tønsberg	68.15	49
			Sandnes	67.14	34
			Arendal	66.71	26
			Sarpsborg	66.48	31
			Porsgrunn	66.25	35
			Horten	66.22	25
			Steinkjær	66.07	23
			Hadsel	66.06	21
			Flekkefjord	65.66	20
			Halden	65.16	38
			Egersund	65.10	25
			Stavanger	64.42	59
			Sandefjord	63.26	36
			Hammerfest	63.02	21
			Skien	62.86	41
			Larvik	62.14	39
			Drammen	60.88	60
			Alesund	59.30	40
			Gjennomsnitt	71.61	
			Antall medlemmer 30/6 52		
			fordelt på 55 klubber	1.813	

-nyt fra **DANSKE** klubber

Den forløbne måneds ugebrev viser med levende tydelighed, at klubberne rundt om i distriktet har rystet sommerstemningen af sig, og at de nye bestyrelser for alvor har iført sig arbejdstøjet for at finde det bedst mulige frem.

82

I **Nørresundby Rotaryklub** fastslår Chr. Jacobsen: **Menneskene er forskellige, men Rotary samler os.** Og det er en meget stor ting. En rotaryklub, sammensat som den er af vidt forskellige mænd, der hver uge får indprentet Rotarys etiske formål, er en stærk enhed, der i en given situation vil kunne udrette store ting. Men det er jo ikke meningen, at vi skal gøre det — navnlig ikke her i landet, hvor staten og de forskellige bystyrer tager sig af så at sige alle samfundsmæssige forhold. Vi skal ikke være en slags overeller underbyråd. Tværtimod hedder det i spørgsmålsbogen: „En rotaryklub bør ikke beskæftige sig med opgaver eller arbejder, som allerede udføres på tilfredsstillende måde af andre“ og: „Opgaver, som kræver en personlig indsats af hver enkelt rotarianer, er mere i overensstemmelse med Rotarys ånd“. Vi skal arbejde med os selv.

I **Ålborg** er der bestræbelser i gang for at få oprettet en „Inner Wheel“, og rotaryklubben har i den anledning (den 20. august) haft et orienterende møde om spørgsmålet. Der blev ved denne lejlighed bl. a. talt af præsidenten for Århus Inner Wheel, fru Signe Hofman.

Præsidenten for Århus Rotaryklub, Torben Knudsen, der var til stede ved mødet, udtrykte ønsket om, at det nære samarbejde, som tidligere havde eksisteret mellem Århus og Ålborg Rotaryklubber, måtte genopstå. Dette samarbejde skulle i givet fald også gælde „Inner Wheel“.

Guvørnør Vagn Olsen aflagde onsdag den 3. september besøg i **Brønderslev**.

Poul Boe (landmålervæsen), **Thisted**: Indenfor Rotary må det være een af vore væsentligste opgaver at finde de flest mulige opmuntringer, der kan hjælpe på de øjeblikkelige symptomer på depression.

Hobro Rotaryklub har besøgt udgravningerne af den gamle vikingeborg ved Fyrkat, hvor museumsin-

spektor Schultz redegjorde for de resultater, man foreløbig er nået til ved udgravningerne, og af andre ekstraordinære arrangementer kan noteres, at Hjørring-kammeraterne med damer har besøgt prp. Svend Holst og dennes frue på Vrejlev kloster. Den medbragte mad blev spist i riddersalen.

H. V. B. Sonneby (forsvaret), **Sæby**: Fælles for alle fortravlede mennesker er, at de plages af det arbejde, de skulle have gjort, men ikke fik gjort.

I **Brønderslev** vil der onsdag den 24. september blive holdt et **nordjydsk intercity-møde, ved hvilket pastor Bjørnbak, Randers, har lovet at holde sit mesterlige foredrag om St. St. Blicher.**

Sofus Råen (sagførervirksomhed), **Ålborg**: Ingen kultur kan bestå på 4,45 meter i stangspring.

Münster (tandlægevirksomhed), **Skagen**: Samvittigheden er kun en art sikkerhedsventil for isolerede handlinger af mindre heldig karakter.

I **Hobro** fastslår Fischer-Nielsen (gasværksdrift): Når det hedder „Tjen andre“, er det naturligt at spørge „hvorfor“? Hvorfor i alverden skal vi tjene andre? Svaret på dette „hvorfor“ er vi så heldige at finde i anden del af mottoet (den anden del, som danske rotarianere mærkværdigvis ligesom går udenom, som katten om den varme grød). Svaret er, som vi jo alle ved: „For derved tjener du dig selv“, og det bør ikke fordøjes, at dette svar hører med til Rotarys motto.

Hvorfor skal vi tjene andre? Fordi vi derved tjener os selv! Det hele er klart og let forståeligt, og vi bør altid anvende vort motto fuldt ud.

I **Nørresundby** har inspektør N. Mølgaard, Centralgården, St. Vildmose, holdt et interessant foredrag om vildmosens forvandling fra uopdyrket, ufremkommeligt, lukket land til det, mosen nu er, og af månedens øvrige foredrag kan nævnes, at folketingsmand, toldforvalter Hansen i **Frederikshavn** har fortalt om, hvad en rigsdagsmand bestiller. I flere klubber har der været egoforedrag.

S. Gj.

Ferietidens dårlige mødeprocent er behandlet af Jørgen Carl (skibsreder, **Østerbro R. K.**), der gør opmærksom på, at en rotarianer i København kan være bortrejst i 18 dage og endda dække sin mødeprocent ved at besøge en anden klub dagen efter og dagen før mødet i hans egen klub. Det er beskæmmende at se, at det især er de yngste medlemmer, der har den rette forståelse, medens de gamle ofte svigter på dette punkt.

80

I anledning af en baptistkongres i København har **Amager R. K.** haft et stort antal udenlandske gæster til et af sine møder, der derfor blev holdt på engelsk. Poul Olsen sluttede sine tre engelske minutter således: God! Give me sympathy and sense, and help me hold my courage high. God! Give me calm and confidence, and, please! — a twinkle in my eye. — Tage Hansen overrakte gæsterne et eksemplar af sin bog på engelsk om Amager. Og Einar Andersen (Københavns R. K.) holdt et strålende foredrag om dansk natur og kultur, spec. bondestandens udvikling.

I en vurdering af de „3 min.“ omtaler Mogens Jacobsen (bødkeri, **Valby-Vesterbro**) den angstfølelse, der rammer mange mennesker, når de skal holde en tale. Dette kompleks bør udryddes, og hele ånden i Rotary, og det kammeratskab, som denne udvikler, bevirker, at man i klubberne bliver kureret for genertthed og overdreven beskedenhed. — De „3 min.“ er også på denne måde nyttige, idet de kan hjælpe dem, som trænger til at blive mere naturlige, således at de kan lære at tale frit fra leveren.

Vi skal ikke tale „3 min. Rotary“ for at præstere et oratorisk mesterværk, ikke for at vække beundring, ikke for at få en fjer i vor hat, fremkaldt ved klogskab eller vid, men vi skal tale „3 min. Rotary“ af taknemlighed, fordi vi står i en kreds, hvor vi kan sige, hvad vi har på hjerte — og fordi vi trænger til den ydmygelse at blive stillet over for noget, vi ikke kan. (Jens Krøyer, **Nakskov R. K.**)

Bestyrelsesvalgene praktiseres som bekendt ikke efter ensartede retningslinier. Balslev (folkekirken, **Stege**) har behandlet problemet og fraråder afstemning for at undgå enhver antydning af uværdig kappestrid. Han anser det for meget tiltalende, at den afgående bestyrelse enten fremsætter et samlet forslag til besættelse af alle embeder eller også udpeger den nye præsident og viser ham den tillid selv at vælge sine medarbejdere.

En „hvem ved hvad“-konkurrence med opgaver hentet fra „Spørgsmål og svar om Rotary“ har været gennemført i **Vordingborg**. Der blev givet karakter for svarene, og de fem bedste blev udsat for en ekstra prøve. Nr. 1 blev Gjørup, der i sin tid var klubbens stiftende præsident.

*
Valby-Vesterbro R. K.s stærke lokalpatriotiske interesser har bl. a. givet sig udslag i en foredragsserie om **Vesterbro-kvarterets forhold**, hvoraf det første af arkitekt **N. P. Kjærgaard** omhandlede kvarterets oprindelse. Ø.

* *
 Rotarys formål har atter i den forløbne måned været gjort til genstand for behandling i de forskellige klubber. I **Vejen** har Jørgensen (tømmerhandel) i et 3 minutter vendt sig mod den tale, pastor **Wilhelm**, holdt i Odder i november måned i fjor, og hvori præsten bebrejdede Rotary de store ord, der ikke skulle have noget reelt indhold. Jørgensen hævdede her overfor, at Rotary efter hans opfattelse stod med begge ben på jorden, idet man ganske jævnt siger: tjen andre, for den, der gør det, får mest ud af livet; jo større tjeneste, jo mere lykke.

Man oversætter det engelske ord profit forkert; thi det udtrykker simpelthen, at jo mere man går ind for tjenesteidealet, desto større lykke høster man selv. Pastor **Wilhelm** kalder det en appel til egoismen, men så appellerer også den kristne religion til egoismen ved at love det evige liv. Det er et stort gode, at Rotary er så rummelig, at der bliver plads for mange forskellige opfattelser. Enhver kan blive salig i sin tro og på sin facon; kun dette ene indprentes hver ugedag: selvskhed betaler sig ikke. Vil du være lykkelig, så tjen andre!

*
 Fra forskellig side har der været rejst kritik mod Rotary. Der er blevet talt om en aktivisering og henvist til, at handlinger skulle være et middel mod Rotarytræthed. Men, siger præsidenten i **Brande**, hovedindtrykket bliver dog, at de udvortes resultater ikke er og ikke må være Rotarys hovedformål. Rotarys betydning ligger i at være inspirerende; vi lærer måske nok at se nye opgaver og forstå, at en bestemt opgave netop er vor; men Rotary er ikke en forening med et bestemt praktisk formål udover dette at tjene andre. Forud for disse betragtninger pegede **Haugaard** (kriminalpolitiet) i samme

klub på nødvendigheden af, at vi er objektive. Det er ikke blot rigtigt, men det er også nødvendigt, og det nytter ikke at bilde os selv eller andre ind, at Rotary er mere eller mindre, end den i virkeligheden er. Lignende betragtninger gør **Laur. Thygesen** (fiskeri) gældende i **Esbjerg**. Han fremhæver betydningen af den gensidige påvirkning og udveksling af tanker gennem de 3 minutter og ugebrevene, ved foredrag om aktuelle og lødige emner, diskussion, egoforedrag og kammeratskab. Rotary kan virke karakterdannende og fremme den internationale forståelse, tolerance og hjælpsomhed. Under en diskussion i **Fredericia**, hvor tjenesteidealet stod på dagsordenen, har **Aage Nielsen** fremhævet den magt, der ligger i eksemplet, og klubbens præsident tilføjede, at vi måske syntes, Rotary ikke opnåede tilstrækkelige resultater; men her delte vi skæbne med andre etiske bevægelser. Hvad ville verden imidlertid være uden dem!

*
 I **Grindsted** har **P. H. Christiansen** (manufaktur) talt om kaldstjenesten. Han siger i denne forbindelse bl. a., at kaldstjenesten er det absolut centrale indenfor Rotary. Først når vi er parate til at handle som rotaryanere i vort kald, kan vi påtage os samfundstjeneste og international tjeneste. Andet ville være selvmodsige. Endvidere må vi gøre os klart, at vi igennem vor optagelse i Rotary er placeret som standens første mand, og det forpligter; kammeraterne må huske på, at vi ikke repræsenterer vor stand i Rotary, men at vi repræsenterer Rotary i vor stand.

*
 Men er der så mon noget galt i vore klubber? **Koed** (vejmaterialer) rejser dette spørgsmål i **Vejen**, og mener at måtte konstatere, at ikke alt er, som det burde være. En god rotaryaner er ved fraflytning fra en sønderjydsk klub blevet nægtet optagelse i **Københavns Rotaryklub**, og selviske grunde fra et enkelt medlems side var skyld heri. Han mener, at strid mellem kammerater burde afgøres ved voldgift, og at den, der forsynder sig mod Rotarys formål, ikke kan fortsætte. En voldgift kunne passende bestå af de tre guvernører, der naturligvis måtte gå frem med megen takt. Selv om det stort set går uden gnidninger, og man sjældent hører om dybtgående uoverensstemmelser, er det nødvendigt at skabe klare linier. Vi må være fuldkommen sikre på — ikke mindst i de små klubber, hvor man går tættere op ad hinanden — at Rotary er et sted, hvor ret og retfærdighed råder, et sted, hvor man føler sig fuldkommen sikker.

*
 I **Varde** har **Oldager** beskæftiget sig med de 3 minutter. Han vender sig mod fremsatte udtalelser om, at disse bør være om rotaryemner. Det ville let føre til åndelig forstoppelse

og kedsomhed og ville stille næsten urimelige krav til medlemmernes opfindsomhed. Nej, siger han, Rotary skal være vort forum romanum, hvor alt og alle mødes til dyrkelse af alle mulige emner. Det giver liv og farve over klubben, og det er nødvendigt, at Rotary bliver dette, for at vi ikke skal henfalde til en art navlebeskuelse og opstiltethed. Endelig kan nævnes, at **Uffe Klausen** (tjæreproduktion) i **Ringe** har mindet om punkt 1 under Rotarys mål: „at opmuntre den enkelte rotarianer til at udvide sin bekendtskabskreds for derigennem at give ham lejlighed til at tjene andre“.

Han foreslår i denne forbindelse, at man oftere besøger naboklubberne — 2—3 mand i følge. I **Haderslev** har man som bekendt tidligere beskæftiget sig med samme spørgsmål, og **Ewald Christensen** har under besøg i **Kolding** Rotaryklub gjort opmærksom på, at **Haderslev** ville søge at få ændret naboklubbernes mødedage, således at der blev mere umiddelbar lejlighed til gensidige besøg. **K. L.**

Det upphävda passtvånget

(Fortsat fra side 9)

det dubbelt så mycket resande vid Svinesund som det hade varit motsvarande vecka förra året.

Det är även många svenska skoldommar som ger sig ut och vandrar och cyklar i grannländerna nu när de inte behöver något pass, och trevligare representanter för landet kan man väl inte tänka sig.

Ännu så länge gäller passfriheten endast för uppehåll i tre månader, men vi får hoppas på bättring även när det gäller denna detalj. Även systemet med uppehållstillstånd bör upphävas. Aldrig vägras en nordbo uppehållstillstånd, när han söker det, varför det helt enkelt skulle kunna slopas.

Även tullkontrollen skulle kunna förenklas betydligt och endast ha en karaktär av sporadiska stickprov. Vi föreslår att tullfria varor skulle få införas fritt i länderna till ett belopp av för Sverige 275:— kr. och för Danmark och Norge 350:— kr. Då skulle man inte ha behov av så stor kontroll.

De små ansträngningar som vi här har gjort för att förenkla och förbättra förhållandena i Norden har uppmärksammat i Europarådet, och de har tillsatt en kommitté för att försöka förenkla de europeiska ländernas passtvång. Atskilligt kan naturligtvis göras ute i Europa, men det kommer att ta tid för att få det i ordning.

Aktuella norrlandsproblem

Fortsat fra side 6

sträckt bemärkelse. Den platssökande tar givetvis hänsyn till möjligheterna att ge sina barn en god utbildning. Och här kommer vi osökt in på den aktuella lärarbristen vid den högre skolan.

Det må med kraft understrykas, att Norrland ej på något sätt får komma i någon särställning. De norrländska skolorna måste vara fullt i nivå med skolorna i det övriga Sverige. Annars blir det en broms på näringslivet. Låt mig ta ett exempel från det aktuella läget.

Enligt läroverkens krisutrednings betänkande, som avlämnades i vintern, var lärarbristen vid t. ex. samskolorna i de 4 nordligaste länen 36%, i övriga län var motsvarande siffra 10%. Om vi nu genom avsevärt höjda löner skulle få det därhän, att samtliga vakanser i Norrland skulle bli utfyllda genom transportsökande från Sydsverige — et föga troligt antagande, men ändå — skulle detta medföra en höjning av bristprocenten för Syd- och Mellansverige från 10% till 15%. Och då kan kommitterade skriva, att om så bleve fallet, skulle resultatet bli, att „ett betydande antal skolor i mellersta och södra Sverige ställdes inför mycket svårbevästrade rekryteringsproblem“. Jämför genomsnittssiffran 15% med de norrländska länen nuvarande 36%. Det tycks nog, som om man mätte med olika mått!

I detta sammanhang må vi också ägna en tanke åt alla andra statstjänstemän och förhållandet Norrland — övriga Sverige. Den nye veterinären eller postmästaren, tullförvaltaren eller länsassesorn i Norrland hoppas ofta att få flytta söderut efter några norrlandsår. Han tar norrlandstiden som en „passage“, och „rotar sig“ intet, till stort men för de norrländska kommunerna, som därigenom ofta gå miste om goda talesmän och mycket värdefull sakkunskap i det kommunala arbetet. Varför skall det behöva vara så? Och varför skall t. ex. läkarbristen mest behöva gå ut över Norrland? Bote-medlet ligger givetvis i lönepolitiken.

Bättre kommunikationer, omvårdnad om det högre skolväsendet, speciella norrlandslöner var det, ja. Men blir då inte detta ett ensidigt gynnande av Norrland på det övriga Sveriges bekostnad? Och tänk vad det kommer att kosta!

Vad det förstnämnda beträffar, är

det skäl, att minnas, att den svenska tullpolitiken med en mängd skyddstullar på varor, som i huvudsak tillverkas i Sydsverige i hög grad gynnar denna landsända på Norrlands bekostnad. Just på grund av den stora exportbetoning, som jag inledningsvis berörde, belastas Norrland proportionsvis mera än det övriga Sverige. Enligt beräkning rör det sig om en årlig summa av minst 50 mill. kr. Ett ansenligt belopp förvisso!

Det finns förvisso även andra poster, som man måste ta hänsyn till, om man skall göra upp någon slags balansräkning Norrland — övriga Sverige, och dessa bli då både plus- och minusposter för Norrlands vidkommande. Det är dock endast en, som kommer upp till samma storleksordning, nämligen befolkningsomflyttningens ekonomiska innebörd, och denna verkar även den till Norrlands nackdel. Under vart och ett av åren 1949 och 1950 var netto-utflyttningen från Norrland i runt tal 5000 personer. Då utflyttningen i huvudsak består av till arbetsför ålder komma personer, må det vara tillåtet att räkna med ett „levande kapital“ i varje utflyttad av minst 10,000 kr. (= 15 år å 700 kr.) Siffran är tvevelsutan högst betydligt i underkant. $5000 \times 10,000$ kr. gör 50 millioner kr. även det, ett belopp, som alltså så att säga kommer sydligare nejder tillgodo på Norrlands bekostnad. För undvikande av missförstånd må det framhållas, att „kapitalet“ endast avser föräldrarnas-familjens kostnader, alltså ej det allmännas.

Som svar på frågan: „Varifrån ta pengarna?“ vill jag komma med en motfråga: „Vill vi behålla Norrland med dess väldiga naturtillgångar i skog, malm och vattenkraft, inom våra gränser? Vill vi försvara Norrland mot främmande angrepp?“. Det finns väl endast ett svar. Men då gäller det också att tillse, att befolkningen i denna landsända får leva under lika goda villkor som den i det övriga landet. Annars flyttar den, och vi få mer eller mindre ett tomrum, som kan bli ett lätt byte för en inkräktare. Inför ett sådant argument måste de ekonomiska betänkligheterna falla. „Nöden har ingen lag“.

Ur klubblivet i de svenska distrikten

Fortsat fra side 11

berätta om ett besök, som han och sex andra uddevallabor gjort vid ett

nordiskt vänskapsmöte i Loimaa i Finland, varvid man även fick tillfälle att taga en titt på det samtidigt pågående ungdomsmötet på samma ort (ungdomar från Thisted, Skien, Loimaa och Uddevalla).

Tilläggas bör att det idylliska och sommarsköna Danmark fått sin särskilda hyllning i ett par svenska klubb föredrag, av **Manne Ståhl** i **Karlstads RK** och **Carl Stigner** i **Tranås RK**, i den senares version „Europas enda kvarvarande idyll, landet där man slipper allt jäkt“.

Initiativ.

Under sommaren har just inga andra initiativ tagits än de som föranletts av de många i landet hållna **internationella ungdomslägren** i Rotarys regi. Under lägerveckorna har våra rotarianer i värddklubbarna i stor utsträckning tagit sig an de främmande gästerna, mottagit dem i sina hem och vid bilturer visat dem sina orters sevärdheter.

Åtskilliga kontakter har också knutits mellan svenska och utländska rotaryhem genom det ungdomsutbyte, som under sommaren pågått. Ett uttryck för denna verksamhet var sammanträdet i **Lysekils RK** den 25 aug., vid vilket två Lysekilsfamiljer gästade flickor från **Kettering** i England, i vilkas hem tvenne rotarydöttrar från Lysekil tidigare vistats, jämte de klubbmedlemmarnas ungdomar, som under sommaren vistats utomlands, inbjudits. Klubbens president betonade i ett anförande att ungdomen av i dag är lycklig nog att kunna resa till andra länder och knyta kontakter, som kanske blir vänskap för livet.

Här bör också omnämnas det förslag, som vid president- och sekretärarmötet i Lysekil den 23—24 aug. från **Arvika RK** framfördes om att nästa sommar avhålla ett **nordiskt ungdomsläger på Ingesundskolan i Arvika**, vilket förslag tycktes falla i god jordmån.

G. Ld.

17. årgang

ROTARY NORDEN

Nr. 8 - September 1952

REDAKTION

DANMARK: P. O. Østergaard, H. C. Ørstedesvej 34, København V. (ansvarshavende efter presseloven).

Telf. Eva 8686 — Vester 3131. Efter kl. 18: Ordrup 6525.

FINLAND: Paavo G. Waris, Lapinlahdenk 31 B, Helsinki. Telf. 62452.

NORGE: Ole Dommerud, Christianssands Tidende, Kristiansand S. Telf. 1100.

SVERIGE: Gösta Lindblad, N.vägen 13, Halmstad. Telf. 2682.

ADMINISTRATION

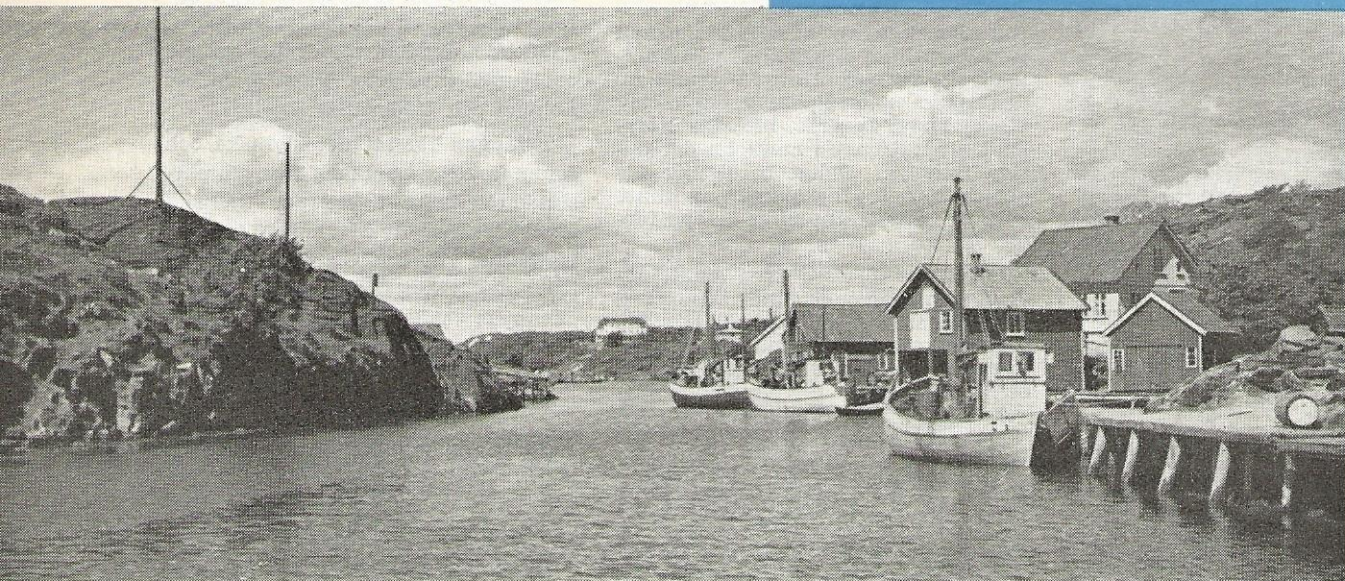
A. J. Bjerregaard,
Østerbrogade 7 C, København Ø.

TRYKKERI

Folketidendes Bogtrykkeri, Ringsted.

- dette er Norden

HR DIREKTØR REIDAR BREKKE
FORSIKRINGSGÅRDEN
TRONDHEIM NORGE
774

Intet er så skiftende som havet. Her stråler det i solgull en sommersøndag i sørlandsk skjærgård, her kjeler det med skjær og svaberg. Her spiller det en menuett — luftig og lys foran sommerfesten. Men over Sørlandets skjærgård kan det være en annen tone, en dulm dur fra mørke strenger, når stormen river i havgrå knatter i svarte høstnetter. Også da har Sørlandet sin sjarm. Dette landet med lave heier, med myr og bekk og skjær og sund — og høy himmel over, er som livet selv, så stridt og så hardt, så lyst og så mildt, og alltid uendelig skjønt.

O Sørland, du min moderjord.
Jeg synger ei med stolte ord
din ære og din heder.
Du havgrå land, jeg kaller mitt,
hos deg gror gresset hårdt og stridt
og skodden lav sig breder.
Den bekk, som rinner over hei,
den brøt sig fra ditt hjerte vei
og derfor stillt den græder

Du bekk som rinner over hei
fra samme dunkle dyb som deg
er og mitt vesen runnet.
Hvor hen på jord jeg gikk og stod,
du strømmet i mitt hjerteblod,
mot deg jeg alltid stundet.
Den triste myr, den golde ur,
den melankolske havnatur,
den havde sjelen vundet.

Nu står jeg atter i mitt hjem,
og fra min barndom stiger frem.
de gammelkjente klange.
Snart lystige som dans ved vår,
snart som en gråt så hjertesår
i høstens netter lange.
Og for ditt folk — for små som stor —
med dine egne simple ord
jeg synger dine sange —
O fedreland, o moderjord.

SEPTEMBER 1952 NR. 8

8